

Kokkuvõtte teemal: Varroatoosi tõrje erinevates Põhja- ja Baltimaades.

**Aeg ja koht: Talvine vabariiklik mesinike teabepäev Põltsamaal
11.02.2012.a.**

Lektor: Aado Oherd, lektorileping PR-8-1.3-16

11.veebbruaril 2012 esinesin mesinike talvisel õppepäeval Põltsamaa Ametikoolis analüüsiga Põhja- ja Baltimaade mesinike poolt kasutatavatest ravimitest ja meetoditest varroatoosi tõrjel.

TAANI

Sipelghape:

4x20 ml 60% sipelghapet adsorbeerival materjalil

Nasseheideri auruti 60 või 85% sipelghape

Krämeri plaat 85%

Oblikhape:

3,2% oblikhappe tilgutamine sügisel
haudmevabal perioodil
Oblikhappe aurustamine

Piimhape:

15% piimhappe pihustamine raamidele ja mesilastele

Apiguard-ei ole soovitatud kui veterinaarne ravim, kuid on lubatud kasutada mesinduses. Sipelghapet kasutavad praktiliselt 100% mesinikest, 77% kasutavad oblikhapet ning 57,1% eemaldavad lesehauet.

Monitooring: alustavad varroalestate(loomulik suremus) langetise uurimist juuni alguses .

- 1-sel nädalal vähem kui 1 lesta päevas – väga hea turvalisus
- 1-2 lesta päevas - hea turvalisus
- 2-8 lesta päevas -ravida nii kiiresti kui võimalik
- Üle 8 lesta päevas -ravida kohe

Arvatakse, et vähem kui 5% mesinikest tegeleb regulaarselt monitooringuga.

Olenevalt lestate tabanduse astmest eemaldavad lesehauet:

- igal kolmandal nädalal
- igal kümnendal päeval
- igal nädalal

ROOTSI

Hr. Preben Kristianseni andmetel kasutavad Rootsi mesinikud 60% oblikhapet, 20% sipelghapet, 50% lesehaudme eemaldamist, 5% piimhapet, 20% apistani, 2% apiguardi.

Vastavalt monitooringu tulemustele soovitatakse kui on langetises alla 5 varroalesta päevas:

- eemaldada lesehauet kuni juuni keskpaigani
- oblikhappe tilgutamine oktoobris

Kui langetises on 5-10 lesta päevas:

- eemaldada lesehauet kuni juuni keskpaigani
- sipelghappe aurustamine peale meevõtmist augusti esimeses pooles
- oblikhappe tilgutamine oktoobris

NORRA

Tõrjeskeem on väga lihtne. Kasutavad ainult monitooringut ca 25% mesinikest, oblikhapet 75% mesinikest, lesehaudme eemaldamist 66% mesinikest ja sipelghapet 12% mesinikest. Oblikhapet kasutatakse sügisel kui tarudes ei ole hauet. Lesehaudme eemaldamist teostatakse kevadel ja suvel. Vastavalt monitooringu tulemustele teostatakse ravi (soovitus).

Langetises varroalesti päevas:

Üle 8 - kohene ravi sipelghappega

1-8 – ravi sipelghappega kahel kuul

0-1 – sügisel haudmevabal ajal oblikhappe tilgutamine.

Sellise raviskeemi kasutamisel viie aasta jooksul ei ole täheldatud varroalestadel resistentsuse teket.

SOOME

Mesinikud kasutavad (% mesinike arvust): 93% oblikhappe tilgutamist; 45% lesehaudme eemaldamist; 30% sipelghapet; 25% tümooli; 3% oblikhappe aurustamist

Apistan on kuulutatud illegaalseks (ei ole ravimiregistris) ning seda on kasutatud alla 1%.

Vastavalt monitooringule (lesti päevas) teostatakse ravivõtteid:

Alla 2 varroalesta – ei ravita

2-5 varroalesta – lesehaudme eemaldamine

2-3 korda sipelghappe ravi

Üle 5 varroalesta – lesehaudme eemaldamine

4 korda sipelghappe ravi

Suvel eemaldatakse lesehauet

Novembris teostatakse oblikhappe tilgutamist kõikidele mesilasperedele.

Monitooringut kasutab alla 30% mesinikest. On resistentsus apistanile (Fluvalinate).

LEEDU

Kasutatakse väga palju erinevaid sünteetiliste toimeainetega ribasid. Ei ole endale teadvustanud kahjulike jääkainete probleemi, mis jäävad mesindussaadustesse ning kahjustavad inimese tervist.

90% mesinikest kasutab Varrostop-i (flumethrin) ja 10-15% mesinikest kasutab Varidol-i (amitraz)

Lestade arvukust jälgivad väga vähesed mesinikud. Soovitavad kasutada kaht erinevat toimeainet.

LÄTI

Mesinikud kasutavad Beevital Hive Clean-i 39%, oblikhapet 20%, sipelghapet 13%, Apistani 11%, Bayvaroli 4%, Gaboni 2%

Soovitatakse kasutada Beevital Hive Clean-i 3x nädalase intervalliga.

Sügisel kasutatakse oblikhappe tilgutamist haudmevabal ajal. Kasutatakse ka sipelghappe aurustamist. Vähesed mesinikud kasutavad lesehaudme eemaldamist. Lestade arvukuse monitooring ei ole laialt levinud.

EESTI

Enim kasutavad mesinikud Beevital Hive Cleani 24,4%, 3,2%-lise oblikhappe ja suhkrulahuse segu 21,8%, Apistani 17,9%, Bayvaroli 1%, Apiguardi 0,5%.

Ravi teostatakse põhiliselt kaks korda aastas, kevadel ja hilissuvel.

Lestade monitooringut teostab 10-25% mesinikest suvel ühe kuu jooksul. Täiendavalt, kui on vajadus, monitooritakse ka kevadel peale talvitumist ja augustis pärast meevõttu.

Kokkuvõtteks rõhutasid Põhja- ja Baltimaade ülevaadete koostajad järgmisi kitsakohti, mida tuleb parandada (muuta):

- mesinik ja tema harjumused
- mesinik ei jälgi soovitusi
- mesinikud peaksid usinamalt tegema varroatoosi seiret(monitooringut)
- mesinikud hilinevad ravimise alustamisega
- mesinikud ei arvesta sünteetiliste preparaatide suhtes tekkivat resistentsust(ribade sündroom)
- kasutades orgaanilisi happeid,muutub varroatoosi ravimine mesinikule kümneid kordi odavamaks ning mesindussaadustesse ei jää ohtlikke jääkaineid.

Aado Oherd

11.veebruar 2012.a.